

~~TAJNÉ~~

Stanovisko

generálního prokurátora ČSSR, předsedy Nejvyššího soudu ČSSR,
ministra spravedlnosti ČSR a generálního prokurátora ČSR
k " Prohlášení Charty 77 "

1. Právní charakteristika CHARTY 77

Písemnost svým obsahem i sledovanými záměry navazuje na politický pamflet " Deset bodů " ze srpna 1969. Většina autorů a signatářů " Deseti bodů " jsou také spoluautory a signatáři " Charty 77 ". " Charta 77 " je ovšem propracovanější, ohlášené záměry nebezpečnější a počet signatářů je podstatně vyšší, než tomu bylo u " Deseti bodů ".

" Charta 77 " především poukazuje na některá ustanovení mezinárodních paktů o občanských a politických právech a o hospodářských, sociálních a kulturních právech, k nimž přistoupila i Československá socialistická republika, dále na závažný dokument Helsinské konference z roku 1975 a jejich nepravdivou a nesprávnou interpretaci útočí proti základním principům socialistického státního a společenského zřízení ČSSR. Ve zjevném rozporu se skutečnosti se např. v " Chartě 77 " tvrdí, že v ČSSR jsou hromadně hrubým způsobem porušovány základní lidská práva, občané jsou vystaveni útlaku rovnajícímu se apartheidu, žijí v neustálém strachu před zváhlí bezpečnostními orgánů a pod jejich kontrolou. V důsledku politických direktiv dávaných i jednotlivci, jež jdou nad rámec zákona, je prý zcela potlačena svoboda projevu a další základní občanská práva. Orgány činné v trestním řízení údajně porušují právní řád a ve věznicích není respektována lidská důstojnost. Těmito nepravdivými a hrubě pomlouvačnými tvrzeními Charta 77 zjevně sleduje záměr vyvolávat nenávist, nepřátelství nebo alespoň nedůvěru k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky.

Charta 77 dále oznamuje, že bylo vytvořeno velké seskupení osob odhodlaných usilovat o změnu politických poměrů v republice. Tyto záměry jsou v zásadním rozporu se základními principy československého společenského zřízení zakotvenými v Ústavě, zejména článku 4 o vedoucí úloze KSČ, článku 5 o sdružování dobrovolných společenských organizací a článku 6 o národní frontě. Rovněž uplatňování prostředků, kterými autoři Charty 77 hodlají usilovat o změnu politických poměrů, např. různé nátlakové akce, jsou neslučitelné s československým právním řádem.

**2. Zde je možno zjištěnou
činnost považovat za vytvoření
nebo pokus o vytvoření ilegální
organizace**

Z obsahu " Prohlášení Charty 77 ", " Prohlášení Charty 77 č. 2 " a " Námětu na poradu " plyně oprávněný závěr, že iniciátoři této činnosti vytvořili již seskupení, které lze považovat za ilegální organizaci. Jde o jednotné řízené sdružení více osob ke společnému záměru, která se řídí společným programem protistátní činnosti, mezi členy seskupení jsou rozděleny funkce a úkoly / mluvčí skupiny, její náhradníci, sběrači podpisů a informací atd./. Došlo tedy ne k pouhém volnému seskupení osob, jak tvrdí " Charta 77 ", ale již přímo k vytvoření organizace, která v souladu s antikomunistickou propagandou hodlá soustavnou činností narušovat a poškozovat socialistické společenské a státní zřízení republiky a ostouzet je v zahraničí.

S ohledem na minulost a politické postoje organizátorů a signatářů " Charty 77 ", z nichž bylo po roce 1968 35 odsouzeno pro protistátní trestnou činnost, 117 bylo vyloučeno z KSČ, 3 jsou býv. členy K 231, není pochyb o tom, že uvedené činnosti se dopustili z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky.

Založení ilegální organizace uvedeného charakteru, přistoupení k ní nebo její podporu je možno kvalifikovat při nejmenším jako trestný čin podvrazení republiky podle § 98 odst. 1 tr.zákona.

3. zda lze zjištěnou činnost posuzovat jako tr.čin poškozování zájmů republiky v cizině podle § 112. tr.zákona.

"Prohlášení Charty 77" zveřejněné ve dnech 7. - 9.1. 1977 buržoazních sdělovacích prostředcích nepochybň s vým obsahem poškozuje zájmy republiky v cizině ve smyslu ustanovení § 112 tr.zákona, neboť obsahuje nepravdivé, zjevně lživé, popř. hrubě zkreslené údaje o poměrech v republice. Ze znění "Prohlášení Charty 77 č. 2" je nepochybně, že hlavní organizátoři t.j. Václav HÁVEL, Jan PATOČKA a Jiří MAJÍK měli v úmyslu je rozšířovat v kapitalistickém zahraničí.

Uplatnění trestní odpovědnosti konkrétních osob pro tr.čin poškozování zájmů republiky v cizině podle § 112 tr.zákona předpokládá ovšem, zjištěn, že určitý čsl. občan, popř. obyvatel republiky bez státní příslušnosti, umožnil svou činností rozšíření "Charty 77" v zahraničí.

4. Zda "Prohlášení Charty 77" je ilegální tiskovinou a zda je trestné její rozšířování

Obsah "Charty 77" je objektivně způsobilý vyvolávat nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky, popř. v tomto nepřátelství utvrzovat. Z toho plyně, že každý, kdo byl reprodukoval obsah "Charty 77" alespoň dvěma osobám a bylo prokázáno, že tak učinil z nepřátelství

Založení ilegální organizace uvedeného charakteru, přistoupení k ní nebo její podporu je možno kvalifikovat při nejmenším jako trestný čin podvrazení republiky podle § 98 odst. 1 tr.zákona.

3. zda lze zjištěnou činnost posuzovat jako tr.čin poškozování zájmů republiky v cizině podle § 112. tr.zákona.

"Prohlášení Charty 77" zveřejněné ve dnech 7. - 9.1. 1977 buržoazních sdělovacích prostředcích nepochybně svým obsahem poškozuje zájmy republiky v cizině ve smyslu ustanovení § 112 tr.zákona, neboť obsahuje nepravdivé, zjevně lživé, popř. hrubě zkreslené údaje o poměrech v republice. Ze znění "Prohlášení Charty 77 č. 2" je nepochybně, že hlavní organizátoři t.j. Václav HAVEL, Jan PATOČKA a Jiří HÁJEK měli v úmyslu je rozšiřovat v kapitalistickém zahraničí.

Uplatnění trestní odpovědnosti konkrétních osob pro tr.čin poškozování zájmů republiky v cizině podle § 112 tr.zákona předpokládá ovšem, zjištěn, že určitý čsl. občan, popř. obyvatel republiky bez státní příslušnosti, umožnil svou činností rozšíření "Charty 77" v zahraničí.

4. Zda "Prohlášení Charty 77" je ilegální tiskovinou a zda je trestné její rozšiřování

Obsah "Charty 77" je objektivně způsobilý vyvolávat nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky, popř. v tomto nepřátelství utvrzovat. Z toho plyně, že každý, kdo byl reprodukoval obsah "Charty 77" alespoň dvěma osobám a bylo prokázáno, že tak učinil z nepřátelství

k socialistickému státnímu a společenskému zřízení republiky, může být postižen pro tr.čin pobuřování podle § 100 odst. 1 písm. a) tr.zákona. Osoby, které "Charta 77" rozmnožují tiskem, se dopouštějí tr.činu pobuřování podle ustanovení § 100 odst. 3 písm. a) tr.zákona a pokud rozšířování písemnosti umožňuje nebo usnadňuje podle odst. 2 téhož ustanovení tr.zákona /tr.zákona stanoví na tr.čin podle § 100 odst. 1 nebo 2 trest odnětí svobody na 6 měsíců až 3 roky, na tr. čin podle § 100 odst. 3 tr. zákona trest odnětí svobody na 1 až 5 let /.

Uvedené stanovisko bylo zpracováno na základě posouzení písemnosti "Prohlášení Charty 77", "Prohlášení Charty 77 č.2" a "Námětu na poradu", bez přihlédnutí k dalším event. zjištěním a bez znalosti dosavadních výsledků vyšetřování.

V Praze dne 14. ledna 1977

Generální prokurátor ČSSR
dr. Ján Fejček, v.r.

Předseda Nejvyššího soudu ČSSR
doc.dr. Josef Ondřej, CSc., v.r.

Ministr spravedlnosti ČSR
dr.Jan Němc, v.r.

Generální prokurátor ČSR
dr. Jaroslav Kroupa, v.r.

Za správce ředitelství
12.5.1977 Správce ředitelství
Svetla Benčíková

Statement
of the Prosecutor General of the Czechoslovak Socialist Republic, the Chairman of the
Supreme Court of the Czechoslovak Socialist Republic,
the Minister of Justice of the Czech Socialist Republic, and the Prosecutor General of the
Czech Socialist Republic
on "The Charter 77 Declaration"

1. A legal description of "Charter 77"

By its content and the aims it pursues the document follows on from the political tract "Ten Points" of August 1969. Most of the authors and signatories of the "Ten Points" are also the co-authors and signatories of "Charter 77." "Charter 77" is, however, more elaborate and the number of signatories is considerably greater than was the case in the Ten Points.

"Charter 77" mainly makes reference to some of the provisions of the international covenants on civil and political rights and on economic, social, cultural rights, which the Czechoslovak Socialist Republic has also acceded to, as well as to the Final Act of the Helsinki Conference of 1975. With an untrue and incorrect interpretation, it attacks the fundamental principles of the socialist state and social order of the Czechoslovak Socialist Republic.

Clearly at variance with reality, it is claimed in Charter 77, for example, that in the Czechoslovak Socialist Republic human rights are crudely infringed *en masse*, and that Czechoslovak citizens are subjected to oppression tantamount to apartheid, that they live in constant fear of the arbitrary decisions of the security organs and under their control. In consequence of political directives issued also by individuals, which go beyond the framework of the law, freedom of expression and other fundamental civil rights are, it is said, completely suppressed. Organs active in criminal proceedings allegedly infringe on the legal system, and human dignity is not respected in prisons. By these untrue and grossly slanderous claims, Charter 77 is clearly pursuing the aim of evoking hatred and hostility towards, or at least distrust of, the socialist social and state system of the republic.

"Charter 77" also states that an informal grouping of persons has been made, which is determined to achieve a change in the political situation in the republic. These aims are in clear contravention of the fundamental principles of the Czechoslovak social system, which are enshrined in the Constitution, particularly in Article 4, about the leading role of the Communist Party of Czechoslovakia, Article 5, about the association of voluntary social organizations, and Article 6, about the National Front. Also the implementation of the means

by which the authors of “Charter 77” are determined to achieve a change in the political order, for example, various pressure campaigns, are incompatible with the Czechoslovak legal system.

2. Whether this ascertained activity can be considered the creation of an illegal organization or an attempt at the creation of one.

From the content of “The Charter 77 Declaration,” “The Charter 77 Declaration, No. 2,” and “Topics for Discussion” it is reasonable to conclude that the initiators of this activity have already formed a group that can be considered an illegal organization. It is a jointly run association of several persons with a social aim, guided by a common program of anti-state activity. The members of the group have various functions and tasks (as spokesmen of the group, their substitutes, collectors of signatures and information, and so forth). This is therefore no mere informal grouping of persons, despite what “Charter 77,” declares, but an organization, which, in accord with anti-Communist propaganda, intends by systematic activity to disrupt and harm Socialist social and state system of the Republic and to vilify it abroad.

In view of the past and the political attitude of the organizers and signatories of “Charter 77,” 35 of whom were accused of anti-state crimes and 117 were excluded from the Czechoslovak Communist Party after 1968, and three of whom were former members of K 231, there can be no doubt that these activities were performed out of hostility to the socialist social and state system of the republic.

The founding of an illegal organization of this nature, joining it, or supporting it can be qualified at least as the crime of subversion of the republic under section 98, subsection 1, of the penal code.

3. Whether the ascertained activity can be considered the crime of harming the interests of the republic abroad under section 112 of the penal code.

By its content, “The Charter 77 Declaration,” published in the bourgeois mass media, 7–9 January 1977, undoubtedly harms the interests of the republic abroad in the sense of the provisions of section 112 of the penal code, because it contains untrue, clearly mendacious, or grossly distorted information on the situation in the republic. From the wording of “The Charter 77 Declaration, No. 2” there can be no doubt that the main organizers, namely, Václav Havel, Jan Patočka, and Jiří Hájek, intended to spread this information in capitalist countries abroad.

The exercise of criminal responsibility of specific persons for the crime of harming the interests of the republic abroad under section 112 of the penal code assumes, however, that it has been determined that a certain Czechoslovak citizen, or stateless resident of the republic, has by his or her activity enabled the dissemination of “Charter 77” abroad.

4. Whether “The Charter 77 Declaration” is illegal printed matter and whether its dissemination is criminal.

The content of “Charter 77” can reasonably be described as capable of evoking hostility to the socialist social and state system of the republic or to harden people in their hostility. From this it follows that anyone who reproduces the contents of “Charter 77” for at least two other persons, and about whom it can be demonstrated that he or she has done so out of hostility to the socialist state and social system of the republic, can be prosecuted for the crime of sedition under section 100, subsection 1.a, of the penal code. Persons who disseminate “Charter 77” in print are committing the crime of sedition under section 100, subsection 3.a, of the penal code and also under section 2 of the same provision of the penal code if they have enabled or facilitated dissemination of the document. (Under section 100, subsection 1 or 2, of the penal code, the punishment for this crime is between six months’ and three years’ imprisonment; under section 100, subsection 3, of the penal code, the punishment for the crime is one year’s to five years’ imprisonment.)

This statement has been prepared on the basis of an assessment of the documents called “The Charter 77 Declaration,” “The Charter 77 Declaration, No. 2.” and “Topics for Discussion,” without consideration of other possible findings and without knowledge of the current results of the investigation.

Prague, 14 January 1977

Prosecutor General, Czechoslovak Socialist Republic

Dr. Ján Feješ

Signature

President of the Supreme Court, Czechoslovak Socialist Republic

Docent Josef Ondřej, PhDr., CSc.

Signature

Minister of Justice of the Czech Socialist Republic

Dr. Jan Němec

Signature

Prosecutor General of the Czech Socialist Republic

Dr. Jaroslav Krupauer

Signature